

İş Akdinin Feshinden Önce İşverenlerin Takip Edeceği Yolların Neler Olduğuna Dair Yargı Kararları Nelerdir?

Mahmut Çolak

İş ve Sosyal Güvenlik Danışmanı

18 Ağustos 2025

Sirküler No: 1298

İş Akdinin Feshinden Önce İşverenlerin Takip Edeceği Yolların Neler Olduğuna Dair Yargı Kararları Nelerdir?

İş akdinin feshinden önce işverenlerin takip edeceği yolların neler olduğuna dair yargı kararlarına örnek olarak aşağıda açıklamalarıyla birlikte yer verilmiştir.

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 28.11.2017 tarihli (2016/31276 Esas, 2017/19166 Karar)

kararında akdin feshinden önce alınması gereken tedbirler şunlardır:

- ☐ Fazla çalışma ve genel tatillerin düşürülmesi
- ☐ Vardiyaların azaltılması
- ☐ Yıllık izinlerin kullandırılması
- ☐ Gerekirse işçilerin ücretsiz izne çıkartılması
- ☐ Kısa çalışma uygulamasına gidilerek kısa çalışma ödeneği talebinde bulunulması
- ☐ Ve benzeri tedbirlerin uygulanması

Yargıtay 22. Hukuk Dairesi Esas No: 2017/41307, Karar No: 2017/22088, Tarih: 18.10.2017

İşletmenin, işyerinin ve işin gereklerinden kaynaklanan sebeplerle sözleşmeyi feshetmek isteyen işverenin fesihden önce fazla çalışmaları kaldırmak, işçinin rızası ile çalışma süresini kısaltmak ve bunun için mümkün olduğu ölçüde esnek çalışma şekillerini geliştirmek, işi zamana yaymak, işçileri başka işlerde çalıştırmak, işçiyi yeniden eğiterek sorunu aşmak gibi varsa fesihden kaçınma imkânlarını kullanması, kısaca feshe son çare olarak bakması gerekir.

Feshin işletme, işyeri ve işin gerekleri sebepleri ile yapıldığı ileri sürüldüğünde, öncelikle bu konuda işverenin işletmesel kararı aranmalı, bağlı işveren kararında iş görme ediminde ifayı engelleyen, bir başka anlatımla istihdamı engelleyen durum araştırılmalı, işletmesel karar ile istihdam fazlalığının meydana gelip gelmediği, işverenin bu kararı tutarlı şekilde uygulayıp

uygulamadığı (tutarlılık denetimi), işverenin fesihte keyfi davranıp davranmadığı (keyfilik denetimi) ve işletmesel karar sonucu feshin kaçınılmaz olup olmadığı (ölçülülük denetimi-feshin son çare olması ilkesi) açıklığa kavuşturulmalıdır.

Yargıtay 22. Hukuk Dairesi Esas: 2013/23857 Karar: 2013/20559 T: 02.10.2013

Mahkemece aralarında insan kaynakları ile işletme ekonomisi alanlarında uzman olan bilirkişilerin de bulunduğu bilirkişi heyetiyle birlikte davalı işyerinde keşif yapıp konuyla ilgili bütün kayıt ile belgeler incelenmeli ve işletmesel karar uyarınca istihdam fazlalığının ortaya çıkıp çıkmadığı, işverenin işletmesel kararı tutarlı uygulayıp uygulamadığı, feshin keyfi olup olmadığı ve feshin kaçınılmaz olup olmadığı ile feshe son çare olarak başvurulup başvurulmadığı hususlarında denetime elverişli açık ve ayrıntılı rapor alınmalıdır. İşe alınan işçilerin durumları açıklığa kavuşturularak oluşacak sonucuna göre bir karar verilmesi gerekir.

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi E: 2009/10026, K:2009/11699, T:27.04.2009

İşveren, işçi çıkarmadan önce, önlem olarak feshe son çare olarak bakmalı ve mümkün olduğu takdirde fesihten kaçınmalıdır. Öncelikle bankanın bilanço büyüklüğünün, nakdi krediler ve takipteki krediler sayısının, mevduat bakiyesinin, ipotek fekkinin sürekli yıllar itibari ile düşmesi ve şube sayısını azaltması, küçülme kararı alması sonucu istihdam fazlası meydana geleceği açıktır. Ancak, davalı işverenin bu kararı tutarlı şekilde uygulayıp uygulamadığı, fesihle çelişen uygulamalara girip girmediği, feshin kaçınılmaz olup olmadığının ve feshe son çare olarak bakılıp bakılmadığının somut olarak araştırılması gerekir. Aynı işyerinde çalışan ve iş sözleşmeleri aynı nedenle feshedilen davacı ve diğer işçilerin açtığı feshin geçersizliği davasında, öncelikle bilirkişi raporları ve mahkeme kararları arasındaki çelişki giderilmeli, işverenin işçi alımı ve çıkartılmasını gösteren SSK icmal bordroları getirilmeli, işçi hareketleri izlenmeli ve gerekirse işyerinde yeniden keşif yapılarak bankacı, endüstri, hukukçu bilirkişi heyetinden tekrar rapor alınarak yeni işçi alınıp alınmadığı, davacının başka bölümde değerlendirme olanağı olup olmadığı, fazla mesailerin yapıldığı da dikkate alınarak fazla mesailer kaldırılarak feshin önlenip önlenmeyeceği, fazla mesailerin istihdamı sağlayıp sağlamadığı feshin kaçınılmazlığı yönünden incelenmeli ve sonucuna göre karar verilmelidir.

Yargıtay 9. Hukuk Dairesi; 11.02.2005 tarih ve E. 2005/28228, K. 2005/31654 sayılı Kararı.

Davalı işverenin dosyaya ibraz ettiği bilançolara göre uzun süredir zarar etmekte olduğu, verimliliğin artırılması, personel fazlalığının ortadan kaldırılması için yeniden yapılandırmaya gidilmesi gerektiği, bu nedenle davalının yeniden yapılandırma kurulu oluşturarak norm kadro belirlemesi yaptığı... Davalı işverenin hazırladığı listede salt sayılar yer almakta ve herhangi bir gerekçeye yer verilmediği görülmektedir. Somut olayda olduğu gibi çok fazla sayıda fesih gerçekleştiren kurumların ve özellikle yasasında da hüküm olmakla yeniden yapılandırmaya ve

norm kadroya dayanan fesihlerde bu belirlemelerin rasyonel, objektif ve somut olarak yapılması ve uygulamasının da yasaya uygun olması gerekmektedir... Kurumun ve çalışanlarının profilinin, yeniden yapılandırma ile ilgili kararların yerindeliği, 4857 sayılı İş Yasası'nın 29. maddesi gereğince yapılan fesihlerin işverenin ekonomik, teknolojik, yapısal ve benzeri işletme ve işyeri gereklerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığı, feshin son çare olup olmadığı konuları uzman, tarafsız gerekirse öğretim üyelerinden seçilecek bilirkişi heyetinden alınacak rapor ile belirlenmeli ve alınacak raporlar değerlendirmeye tabi tutularak sonuca göre hüküm kurulmalıdır.

Yargı Kararlarının Değerlendirilmesi

Yargıtay feshin SON ÇARE olması prensibini esas almıştır.

Öncelikle ekonomik krizin atlatılması için alınabilecek bütün tedbirlerin alınması ve başvurulabilecek bütün yolların tüketilmesi gerekir.

Bütün bunlara rağmen sıkıntının devam etmesi halinde son çare olarak işçi çıkartılması yoluna başvurulması gerekir.

PROZON'DAN

Yazılım, danışmanlık ve ücretsiz araçlar

YAZILIM VE HİZMET

Bordro ve Özlük Yazılımı

Karmaşık bordroyu tek motorda çalıştırın.

prozon.net/bordro-ve-ozluk-yazilimi/

Bordro Outsource

Operasyon bizde, ekran ve veri sizde.

prozon.net/insan-kaynaklari/bordro-outsource/

Ar-Ge, Teknopark, TEKMER

Kurgu, başvuru ve muafiyet süreçleri.

prozon.net/yatirimlar-ve-ar-ge/

ÜCRETSİZ ARAÇLAR

Hesap Makineleri

Bordro ve tazminat hesapları; üyelik gerekmez.

prozon.net/hesap-makineleri/

Analiz Merkezi

Teknopark ve teşvik analizleri.

analiz.prozon.net

Yıllık Parametreler

SGK ve vergi parametreleri, yıl yıl.

prozon.net/yillik-parametreler/

GÜNCEL KALIN

Mevzuat Takvimi

Beyan ve ödeme günleri tek takvimde.

prozon.net/mevzuat-takvimi/

Mevzuat Sirküleri

Haftada üç gün, ücretsiz e-posta bülteni.

prozon.net/sirkuler/#bulten

Bu belge <https://prozon.net/sirkuler/is-akdinin-feshinden-once-isverenlerin-takip-edecegi-yollarin-neler-olduguna-dair-yargi-kararlari-nelerdir/> adresindeki sirkülerden 21.09.2026 08:57 tarihinde üretilmiştir. Mevzuat değişebilir; güncel metin için siteyi ziyaret edin. Sirküler, bilgilendirme amaçlıdır; somut olaylar için danışmanlarımızla görüşün.

Prozon Kurumsal Teknoloji Çözümleri A.Ş. · Artan Plaza, Bağlarbaşı, Feyzullah Cd. No:140 Kat:5, 34844 Maltepe / İstanbul ·

